

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2019/044

Till Kommunstyrelsen

Utmaningsrätt för Vaggeryds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå till kommunfullmäktige ett politisk ställningstagande gällande nedanstående frågor, sammanfattade från skrivelsen, för eventuellt vidare handläggning:

- Skall utmaningsrätt införas i Vaggeryds kommun?
- Vilka verksamheter ska i så fall omfattas av utmaningsrätten – all kommunal verksamhet eller delar (i så fall vilka)?
- Om utmaningen leder till upphandling via LOU, skall egen regi få delta ?
- Till vem/vilka i kommunen ska en utmaning riktas?
- Vilka nämnder/styrelser kan fatta beslut om avslag eller antagande av en utmaning?

Vid antagande av utmaningsrätten ger kommunstyrelsen i uppdrag till kommunledningskontoret att utforma riktlinjer och regelverk

Sammanfattning av ärendet

Som en del av Femklövern's programförklaring ingår det att införa utmaningsrätt i Vaggeryds kommun.

Kommunstyrelsen gav kommunledningskontoret i uppdrag att utreda införandet av utmaningsrätt samt intraprenad i Vaggeryds kommun enligt beslut KS 2019-05-08 §110.

Utredningen har skett i samarbete mellan upphandlings- och kanslienheten och för eventuellt genomförande ansvarar ekonomienheten.

Utredningen omfattar både utmaningsrätten och intraprenad men intraprenad hanteras som ett separat ärende (KS 2020/124).

Kommunstyrelsen beslutade 2020-09-09 att sända förslaget på remiss inför ställningstagande i kommunfullmäktige.

Svaren från nämnderna kan summeras med att barn-och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden ställer sig positiva till förslaget, socialnämnden ställer sig inte bakom förslaget och tekniska nämnden vill inte yttra sig i frågan.

För eventuell vidare handläggning av ärendet krävs det ett politiskt ställningstagande.

Ärende

1. Bakgrund: Vaggeryds kommun står inför valet att införa utmaningsrätt och intraprenad i de kommunala verksamheterna. Kommunen får i stort sätt fritt välja utformningen av regelverk för utmaningsrätt och intraprenad med vissa undantag. Den redogörelse som följer nedan

utgår från hur andra kommuner valt att utforma utmaningsrätten och intraprenaden, samt syftar till att översiktligt beskriva hur detta skulle kunna tillämpas i Vaggeryds kommun.

Redogörelse omfattar följande punkter:

- Vad är utmaningsrätt
- Vilka verksamheter kan utmanas
- Hur hanteras en inkommen utmaning
- Vad sker vid antagande eller avslag av utmaningen
- Erfarenhet från kommuner som tillämpar utmaningsrätt samt
- Hur ser det ut i Vaggeryds kommun.

Redogörelse omfattar även intraprenad men i första steg ska en politisk ställning tas om utmaningsrätten och frågan om intraprenad kommer att hanteras som ett separat ärende.

2. Ekonomiska konsekvenser i stort kommer ej kunna bedömas förrän en faktisk utmaning går upp till beslut. Förutom de frågor som lyfts för beslut bör man även beakta följande aspekter: Hantering av utmaningsrätten kräver nya regler och riktlinjer, nya arbetssätt som i sin tur leder till behov av kompetensutveckling för berörda handläggare inom respektive nämnd. Denna resursinsats måste sättas i relation till den förväntade effekten som införandet av utmaningsrätten skulle ge. Bedömer man att effekten skulle bli låg (få utmaningar), bör man avväga att ej införa utmaningsrätten och vice versa.

Större utredningar kring särskilda utmaningar kan komma att kräva konsultinsats med kopplade kostnader samt intern tid.

3. Politiska mål kopplade till ärendet är kopplade till femklöverns politiska program. Beslut kopplat till ärendet är KS 2020-09-09 § 160 (Att skicka förslag på remiss).

4. Agenda 2030

Om beslut tas att införa utmaningsrätt så bör det säkerställas att önskad effekt i varje antagen utmaning blir hållbar i enlighet med Agenda2030

5. Samråd

Utredningen har genomförts i samarbete mellan ekonomienheten och kanslienheten.

Kommunstyrelsen beslutade 2020-09-09 § 160 att:

Vaggeryds Kommun inför utmaningsrätt. Kommunstyrelsen remitterar förslaget till barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden och tekniska nämnden för yttrande inför beslut i kommunfullmäktige. Remissvaren är följande:

Socialnämnden: 2020-11-19 § 76 Utmaningsrätt för Vaggeryds kommun (SN 2020/114)

Beslut: Socialnämnden anser att det utifrån ett ekonomiskt perspektiv förmodligen inte är försvarbart att införa utmaningsrätt, jämfört med hur många avtal det leder till. Detta mot bakgrund av andra kommuners erfarenheter om att det leder till ökade administrativa resurser för hanteringen av utmaningsrätten.

Kultur- och fritidsnämnd 2020-10-15 § 113 Utmaningsrätt för Vaggeryds kommun (KFN

2020/085) Beslut: Kultur- och fritidsnämnden är positiva till genomförande av utmaningsrätten enligt tjänsteskrivelse 20-03-09. Det som nämnden ser som undantaget är den lagstadgade biblioteksverksamheten.

Teknisk nämnd 2020-10-20 § 173 Yttrande: Utmaningsrätt för Vaggeryds kommun (TN 2020/120) Beslut: Tekniska nämnden lämnar inte några synpunkter.

Barn- och utbildningsnämnd 2020-11-25 § 104 Beslut: Ställer sig positiva till förslaget om utmaningsrätt i Vaggeryds kommun.

6. Uppföljning och utvärdering

Vid beslut om att utmaningsrätt ska införas, ska uppföljning ske årligen i samband med årsredovisning.

7. Förvaltningens helhetsbedömning

Kommunledningskontorets helhetsbedömning är att ett politiskt ställningstagande krävs inför vidare hantering.

8. Skriv in ev. handlingar och bilagor som medföljer ärendet.

Utredning samt till utredningen två bilagor:

Bilaga 1 Svensk Näringslivs kartläggning av utmaningsrätt 2010

Bilaga 2 Svensk Näringslivs kartläggning av utmaningsrätt 2018

KS beslut 2020-09-09 §160

2020-11-19 §76 Utmaningsrätt för Vaggeryds kommun (SN 2020/114)

2020-10-15 §113 Utmaningsrätt för Vaggeryds kommun (KFN 2020/085)

2020-10-20 §173 Yttrande: Utmaningsrätt för Vaggeryds kommun (TN 2020/120)

2020-11-25 §104 Utmaningsrätt för Vaggeryds kommun (BUN 2020/183)

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder, kommunledningskontorets ledningsgrupp och upphandlingsansvarig

Handläggare

Handläggare på ärendet Tamara Modrić, upphandlingsansvarig och ansvarig chef Jörgen Hansson, ekonomichef.